

ytringer, der fremsættes af et folketingsmedlem i de af folketinget til behandling af de tinget forelagte sager nedsatte udvalg, og som vedrører medlemmets standpunkt til de emner, udvalget skal tage stilling til, omfattes af immuniteten. Dette har da også stedse været antaget i den statsretlige teori, i hvilken sammenhæng jeg kan henviser til Holck: Statsforfatningsret (1869) p. 184, Matzen: Statsforfatningsret (1908) II p. 314, Berlin: Statsforfatningsret (1930) I p. 413, Ross og Ernst Andersen: Statsforfatningsret (1948) II p. 26 og Poul Andersen: Statsforfatningsret (1954) p. 296. Poul Andersen nævner i denne den seneste fremstilling af den danske statsforfatningsret ikke blot ytringer i udvalg som omfattet af immuniteten, men tillige ytringer i en parlamentarisk kommission og i det udenrigspolitiske nævn. Det kan herved tilføjes, at Poul Andersen anser det for tvivlsomt, om der trods udtryksmåden „i folketinget“ overhovedet gælder nogen stedlig begrænsning for immuniteten efter § 57, 2. pkt., og herom henviser til, at der er lige så god grund til at lade ansvarsfriheden omfatte ytringer under forhandlinger i f. eks. folketingets finansudvalg, når dette måtte holde møde under en besigtigelse i en provinsby, som når dets møder holdes i folketingsbygningen.

I Knud Berlins ovennævnte fremstilling af statsforfatningsretten p. 413 er i en note (nr. 89) anført, at udtalelser i partimøder ikke omfattes af immuniteten, og der kan næppe være tvivl om, at forfatteren med udtrykket „partimøder“ i første række sigter til de i præsidiets forespørgsel omtalte gruppemøder. I fremstillingen hos Ross og Ernst Andersen p. 26 nævnes som faldende uden for immuniteten „udtalelser fremsat i partimøder uden for rigsdagen“; denne bemærkning kunne nærmest tyde på, at udtalelser på gruppemøder i folketingsbygningen måtte være omfattet af immuniteten, men det er dog tvivlsomt, om bemærkningen kan tages som udtryk for en stillingtagen fra forfatterens side i så henseende. Hvis forfatterne havde ønsket at give udtryk for en sådan opfattelse, havde det i al fald været naturligt, at dette var sket direkte. I Poul Andersens senere fremstilling af

statsforfatningsretten er under omtalen af reglen i § 57, 2. pkt., intet anført om, hvorvidt denne omfatter ytringer i gruppemøder.

I Poul Andersens nysnævnte værk om statsforfatningsretten gives p. 312-319 en fremstilling af folketingets almindelige arbejdsmåde, og herunder — i et afsnit med overskriften „Arbejdsgrupper inden for Folketinget“ — behandles i særlige underafsnit såvel arbejdet i *udvalg* som virksomheden i *partigrupperne*. I sidstnævnte underafsnit — p. 317-319 — udvikles nærmere, at de politiske partier efterhånden er kommet til at spille en større og større rolle i folke-repræsentationens arbejde, og at disse partigrupper, der har en fast organisation i folketinget, som regel holder „partimøder“ hver dag, når der er møde i folketinget.

Som ligeledes af Poul Andersen anført er partigrupperne og de af disse afholdte gruppemøder (partimøder) vel ikke nogen officiel instans i folketingets arbejde, men en stor del af de politiske forhandlinger finder sted i gruppemøderne, og det standpunkt, der her tages til de folketinget forelagte sager, bliver i reglen afgørende for udfaldet af afstemninger i udvalg og i tinget.

Som forholdene har udviklet sig, må et folketingsmedlems stillingtagen i gruppemøderne anses som et nødvendigt led i udøvelsen af hvervet som folketingsmedlem. Ytringer i gruppemøderne vedrørende forelagte anliggender med henblik på disses eventuelle senere behandling og afgørelse i udvalg eller i tinget kan derfor ikke anses som værende af privat natur, men netop afgivet i hvervets medfør og bør følgelig — når hensyn til immunitetens formål og begrundelse — være omfattet af immuniteten, både af hensyn til det enkelte folketingsmedlem og af hensyn til tinget selv.

Som det vil være præsidiets bekendt, har det rejste spørgsmål om, hvorvidt reglen i § 57, 2. pkt., omfatter ytringer af et folketingsmedlem fremsat på et gruppemøde i folketinget, været fremme under en af repræsentant Elith Jensen for nylig mod medlem af folketinget, landsdommer Helga Pedersen anlagt sag. Københavns byret har under 23. f. m. afsagt dom i sagen med det resultat, at søgsmålet blev afvist. I dommen, hvoraf afskrift vedlægges*), udtaler retten bl. a.:

*) Se bilag 1.